

ab episcopo non approbata, minime dubitandum est, quin possit episcopus inobedientes regulares quibuscunque pœnis, etiam censurarum compescere; quod etiam ex

decreto colligitur edito a sacra congregatione Concil., 5 Jun. 1700. »
Sed hæc hæc hactenus, *vid.* amplius Lucium nostrum *cit.*, art. 2, v. REGULARES.

SCHOLION

Ad dicta a Natal. Alexandro hic supra, sub n. 1, ad quæsitum 5, De regularibus confessariis.

« Animadvertendum (hic quidem) est, quod olim ex Clement. Dudum, De sepult., regulares approbati absolute semel ab ordinario, non poterant obligari, ut denuo examinarentur. Attamen S. Pius V, in extrav. *Romani Pontificis*, dicit, quod episcopus successor, *pro majori quiete suæ conscientiæ*, posset rursus illos examinare. Sed post Gregorium XIII, in sua bulla *In tanta negotiorum...* ad tollendas lites exortas circa regulares, revocavit omnes declarationes S. Pii V, et præsertim hanc concernentem approbationem confessariorum regularium; revocavit, inquam, ad statum pristinum dispositionis Tridentini, quod sess. xxiii, cap. 15, nihil aliud exegit quoad regulares, nisi ut approbarentur ab ordinario. Hinc inferunt multi DD. ut Aravius, Dicastillus, Villalobos.... quod regulares approbatos examine ab aliquo episcopo non possit denuo examinare successor. Attamen contrarium tuentur Diana... Lezana, Boss. Bordone, et multi alii ex decreto S. Congregat. (relato a Lezana, et Diana), quo fuit declaratum, quod, non obstante bulla Gregorii XIII, posset episcopus successor examinare approbatos ab antecessore; et hanc hodiernam esse episcoporum praxim testantur Diana,

et ipsi Salmanticenses. Sed probabiliter dicunt (ipsi) Salmanticenses cum Villalobos, quod tam ex constit. S. Pii V, quam ex declaratione S. congr. possit ordinarius successor iterum vocare ad examen aliquem, aut aliquos regulares, quos notitiam habet non esse idoneos; sed non potest edicto generali suspendere omnes confessarios regulares, usque dum denuo examinentur. Cæterum animadvertendum est quod, revocando generaliter ordinarius omnes licentias, non comprehenduntur regulares, qui in odiosis non comprehenduntur, nisi exprimentur. Animadvertendum præterea, supradicta valere pro approbationibus concessis absolute, non tamen pro concessis ad tempus, e. g. ad sex menses, ut plerumque fit; cum certum sit ex bulla Innocentii XIII, *Apostolici ministerii*, confirmata per Bened. XIII, quod confessarii tam sæculares quam regulares non valeant excipere confessiones extra locum, personas et tempus præscriptum, quocumque privilegio non obstante. » Ita D. Alph. de Ligorio, *Theol. moral.*, lib. 1, append. 2, *De privileg. regular.*, n. 103. Vide fuse tradita in nostris Additionibus hic supra; item v. APPROBATIO, art. 1.

REGULARIS DELINQUENS, ET QUOAD IMMUNITATEM.

In hac materia sequentia adnotanda veniunt.

(1. Quoad regulares delinquentes extra vel intra claustra. *Vide* art. anteced., a num. 35 ad 39.

(2. Quoad bona regularium decedentium extra claustra. *Vide* verb. EJICERE, EJECTI A RELIGIONE, a. n. 70 ad 73.

(3. Sacerdos regularis professus potest retineri in carceribus religionis ad simplicem tantum correctionem, dummodo extractio ab ecclesia sit facta auctoritate et licentia expressa archiepiscopi. Sacra congregat. Immunitat., in *Mediolanen.*, 6 April. 1644, lib. iii *Decretor.* Paul., pag. 224.

(4. Ob extractionem regularis rei epistolæ infamatoriæ ab Ecclesia conventus, in quo moratur, factam de ordine provincialis ad correctionem, et ob id ad domum disciplinæ, non ad carceres formales translatis, provincialis et fratres exsecutores non incurunt excommunicationem. Sac. congr. Immunitat., in *Æsina*, 19 April. 1701, lib. iii *Decret.* Vallem., p. 347. *Vide* tamen verb. IMMUNITAS, art. 2, num. 136.

(5. Regularis captus in loco immuni pro

delicto non excepto in bulla Gregorii XIV gaudere debet immunitate Eccles. Sacra congregat. Immunitat., in *Fulginaten.*, 9 Mart. 1631, lib. i *Decret.* Paul., pag. 116.

(6. Mandante sanctissimo datur facultas superioribus religionis Theatinorum conficiendi processum contra suum religiosum carceratum in loco immuni usque ad sententiam exclusive. Sac. congregat. Immunitat., die 21 Aug. 1706, lib. *Marefuschi*.

(7. Regularis sacerdos de ordine prioris conventus, et commissarii causæ criminalis extractus ab Ecclesia conventus, ad quam confugerat e carceribus ipsius conventus, restituendus est, et injungitur archiepiscopo, ut mandat restitui. Sac. congr. Immunitat., in *Neapolitana*, 11 Octobr. 1662, lib. *Decret.* Grimaldi, pag. 209.

(8. Ex gratia sanctissimi, regularis ad trimes juxta condemnationem transmittitur, attenta atrocitate delictorum, et instantia religionis. Sacra congregat. Immunitat., in *Neapolitana*, 7 Aug. 1640, lib. iii *Decret.* Paul., pag. 126.

(9. Regularis committens homicidium de nocte in personam sui superioris una cum tribus laicis, et aliis circumstantiis enormibus tradendus est curiæ sæculari, si non est in sacris ordinibus constitutus; secus vero si sit in sacris constitutus. Sacra congregat. Immunitat., in *una Siciliæ*, 27 Apr. 1632, lib. ii *Decret.* Paul., pag. 125.

(10. Regularis propinans venenum suo guardiano condemnatur ad pœnam triremium. Sac. congregat. Immunitat., in *una N.*, 26 Sept. 1631, lib. iv *Decret.* Paul., pag. 171.

(11. Regularis conversus, qui in actu apostasiæ furatus fuit scuta mille ab ærario conventus, et minatur suo superiori ac cæteris religiosis, nec non scandalose cohabitavit cum concubina, de ordine sanctissimi extrahitur et consignatur suo superiori ad hoc, ut eum retineat in carceribus ad correctionem usque ad novos ordines sacra congregat. Eadem sac. congregat. Immunitat., in *Ariminen.*, 2 Jul. 1636, lib. i *Decret.* Altoviti p. 1062.

(12. Ex gratia speciali sanctissimi permittitur, ut regularis prætextus reus criminis læsæ majestatis carceratus a regiis, retineatur in carceribus laicis, et non restituatur, sicuti oportet; et ad preces proregis, S. congr. particularis desuper congregata injungit D. nuntio ut, prævia absolute carcerantium, deputet ecclesiasticum ad procedendum in hac causa usque ad sententiam exclusive, cum facultate utendi opera, et assistentia laicorum in confectione processus, qui tamen non se intromittant in actibus judicialibus. Sac. congregat. Immunitat., in *Neapolitana*, 29 Ap. 1677, lib. ii *Decret.* Altoviti, pag. 1381.

(13. Similis gratia conceditur pro eodem delicto contra alium regularem. Sac. congregat. Immunitat., in *Mediolan.*, 26 Apr. 1679, *ibi*, pag. 1752, et 17 Jul. 1677, *ibi* pag. 1419.

(14. Regularis excommunicatus et irregularis scandalose quotidie celebrans sacrum, extrahitur ad correctionem tantum. Sac. congregat. Immunitat., in *Urbinate.*, 10 Aug. 1680, lib. ii *Decret.* Altoviti, pag. 2020.

(15. Sacra congregatio censuit, clericos minores provinciæ Hispaniarum, qui occasione capituli provincialis celebrati in oppido Matrili (in quo nuntius præsidebat) recursum habuerunt ad tribunal sæculare, incidisse in excommunicationem contentam in can. 13 Cœnæ, et indigere absolute, et quatenus postea celebraverint, etiam dispensatione ab irregularitate; nihilominus sacra congregatio, prævia eorum suspensione a voce activa et passiva, censuit posse (quatenus humiliter petatur) ex clementia sanctissimi per litteras in forma brevis concedi eminentiss. urbis vicario facultatem absolvendi, et respective dispensandi accessos ad urbem, et similem facultatem per litteras sacra congregat. concedi nuntio Hispaniarum cum facultate subdelegandi. Sacra congregat. Immunitat., in *Toletana*, 16 Jan. 1681, *ibi*, p. 2136.

(16. PP. clerici Minores, qui accesserunt ad urbem ob recursum præfatum, reintegrantur in voce activa et passiva. S. congregat. Immunitat., in *Toletana*, 28 Maii 1681, lib. i *Decret.* Altoviti, p. 2177.

grantur in voce activa et passiva. S. congregat. Immunitat., in *Toletana*, 28 Maii 1681, lib. i *Decret.* Altoviti, p. 2177.

(17. Provincialis ordinis S. Augustini, qui in executionem ordinis potestatis laicæ privavit quemdam priorem prioratu sui conventus, ac relegavit extra regnum, eo quia dictus prior habuit recursum ad curiam ecclesiasticam contra laicos debitores canonum, de mandato sanctissimi præcipitur generali ordini, ut statim debeat privari officio provincialatus, voce activa et passiva, inhabilitari in perpetuum ad officia et dignitates, et sub rigorosis pœnis fiat præceptum, ut accedat ad urbem: ordo præfatus d. provincialis deleatur de libro ordinum superiorum, ac si non esset factus, et ne unquam præjudicet dicto priori, et pater generalis injungat omnibus superioribus provinciæ, ut amplius non agnoscant provincialem. Sacra congregat. Immunitat., in *Romana*, 10 Febr. 1695, lib. iv *Litterarum* Vallem., p. 31.

(18. Et cum præfatus provincialis accessisset ad urbem, data fuit facultas vicesgerenti eum absolvendi a censuris in aula interiori conventus S. Aug. in præsentia suorum religiosorum tantum. Sacra congregat. Immunitat., in *Romana*, 14 Mart. 1686, lib. iii *Litterarum* Vallem., p. 38.

(19. Regulares theologi, qui consilium dederunt proregi posse cognoscere causam regularis, unde de ordine ejusdem proregis postea jugulatus fuit, inciderunt in excommunicationem et irregularitatem; attamen, annuente sanctissimo, conceditur nuntio Hispaniarum, ut eos absolvat, si petierint, prævia privatione vocis activæ et passivæ. Sacra congregat. Immunitat., in *Valent.*, 17 Jul. 1671, lib. ii *Decret.* Altoviti, n. 2229.

(20. Superior regularis una cum suis fratribus recurrens ad tribunalia laica contra resolutum in S. congregat. vocatur ad urbem. S. congregat. Immunitat., in *Colonen.*, 19 Dec. 1673, lib. i *Decret.* Altoviti, pag. 878.

(21. Regulares adeuntes tribunalia laica acriter puniuntur, et prævia renuntiatione desistant a prosecutione causæ cor. laicis. Sacra congregat. Immunitat., in *Nuscana*, 26 Apr. 1634, lib. ii *Decret.* Paul., pag. 189.

(22. Superior regularis, qui ex licentia sui provincialis permisit fieri recognitionem corporis delicti in conventu per notarium laicum, incidit in excommunicationem, et contra ipsum episcopus bene processit. Sacra congregat. Immunitat., in *Feretrana*, 22 Septembr. 1671, lib. i *Decret.* Altoviti, pag. 662.

(23. Contra præfatum superiorem denegantem episcopo recognitionem corporis delicti, et ipsam concedentem judici laico episcopus conficiat processum. Sacra congregat. Immunitat., in *Feretrana*, 7 Julii 1671, *ibi*, pag. 571.

(24. Contra superiorem Carthusianum, et alios, qui extraxerunt ab Ecclesia matrice fratrem conversum, vicarius Apostolicus procedat prout de jure. Sacra congregat. Immunitat., in *Capren.*, 9 Septembris 1679, *Decret.* Altoviti, p. 473; iidem tamen absolventur ad cautelam, reintegrata Ecclesia,

et privatim. *In eadem*, 3 Febr. 1671 *ibi* pag. 618.

(25. Regularis extrahens dolose reum criminis nefandi, et bestialitatis, et dicendo: Veni, et noli timere, et deinde consignans curiæ laicæ, incidit in excommunicationem. Sac. congreg. Immunit., *in Nullius Orbetelli*, 26 Jan. 1679, lib. *Decret.* Martelli, pag. 412.

(26. Superior regularis, et ejus religiosi, qui stipulaverunt transactionem, et alios contractus de solvendis oneribus laicis pro bonis acquisitis ab eorum conventu, accedant ab urbem. Sac. Congr. Immunit., *in Taurinen.*, 14 Januar. 1699; libr. *ii Decretor.* Valleman., pag. 133.

(27. Episcopus potest præcipere et procedere contra regulares ex delegatione particulari habita vi litterarum electionis a sac. Congr. Sac. Congr. Immunit., *in Ortonen.*, 25 Apr. 1633, lib. *ii Decret.* Paul., pag. 189.

(28. Aliquando datur episcopo facultas procedendi contra regulares in causa violatæ immunitatis Eccles. Sac. Congr. Immunit., *in Senen.*, 4 Aug. 1639, lib. *iv Decret.* Paul., pag. 81.

(29. Superior regularis recusans extractum remitti in Ecclesia, de ordine S. Congr. graviter corripitur a procuratore generali ordinis. Sac. Congr. Immunit., *in Aquen.*, 3 Mart. 1654; lib. *v Decr.* Paul., p. 33.

(30. Regulares, qui restiterunt ad recipiendas personas discolas in eorum conventu, non debent ex hoc capite molestari. Sac. congreg. Immunit., *in Florentina*, 31 Aug. 1677, lib. *ii Decret.* Altoviti, pag. 1446.

(31. Injungitur episcopo, ut procedat contra regulares, qui resisterunt et impedierunt perquisitionem faciendam ex facultate sacre congreg. in eorum conventu, et procedat etiam quoad contrabandum receptum in conventu. Sac. Congr. Immunit., *in Eugubina*, 17 Sept. 1680, pag. 2049.

(32. Archiepiscopus procedat contra regularem, qui dolosis verbis exire fecit confugitum a loco immuni, ut incideret in manus curiæ. Sac. congregat. Immunit., *in Bononien.*, 23 Jan. 1689, *ibi*, pag. 1913.

(33. Datur facultas, annuente sanctissimo, eminent. legato procedendi, etiam per alium (modo sit clericus) contra regularem indicatum ut mandantem homicidium. Sac. congreg. Immunit., *in Ravenn.*, 20 Febr. 1680, *ibi*, pag. 1915.

(34. Regularem extractum a conventu per cancellarium episcopi ob rixam secutam inter ipsos, episcopus restituat. Sac. Congr. Immunit., *in Fanen.*, 30 Maii 1679, *ibi*, pag. 1767.

(35. Regularis in rixa, et ad propriam defensam occidens regularem ejusdem ordinis, extractus ab ecclesia aliorum regularium gaudet immunitate. Sacra congregat. Immunit., *in Melphien.*, 19 Februar. 1669, lib. *i Decret.* Altoviti, pag. 319.

(36. Datur facultas extrahendi regularem a quocunque loco immuni, et consignandi suis superioribus, præstita per ipsos obligatione de non puniendo ob inobedientias et delicta commissa, seu prævia obligatione de non irroganda ulla pœna. Sac. congregat. Immunit., *in Neapolitana*, 19 Februar. 1704; lib. *iii Decret.* Vallem., pag. 559; *in Tiburtina*, 30 Jul. 1696, lib. *ii Decret.* Valleman., pag. 34.

(37. Suspenditur ab officio et exercitio ordinum provincialis, qui, invocato auxilio brachii sæcularis, exsequitur regis mandatum relegationis contra aliquos suos religiosos, et declaratur incurrisse in can. 10, bullæ *Cænæ Domini*, eo quod egit quodammodo partem exsecutoris mandati regii, et causa non cognita se gessit ut privatus, non ut judex. Sac. Congr. Immunit., *in Ulysiponen.*, 31 Jul. seu 1 Aug. 1691, lib. *Decretor.* Martelli, pag. 752.

(38. Prior conventus S. Aug. eo quia permiserat judici et cancellario curiæ laicæ facere examen in d. conventu, censuras incurrit, a quibus datur facultas vicario generali absolventi in forma Ecclesiæ consuetæ, et interim suspenditur ab officio ad arbitrium sac. congreg. Sac. Congr. Immunit., *in Pisaren.*, 26 Mart. 1658; lib. *Decr.* Rocci, p. 80.

(39. Provincialis fratrum S. Joannis Dei, qui extrahi fecerat a domo ecclesiæ parochialis religiosum sacerdotem sui ordinis, attentâ reintegratione Ecclesiæ, et prævia obligatione de se abstinendo a similibus, absolvitur privatim ab episcopo. Sacra congregat. Immunit., *in Mediolanen.*, 16 Maii 1693, lib. *iii Decret.* Valleman., pag. 491.

(40. Regulares, prævia restitutione, vel deposito ducatorum triginta sex pecuniæ expensæ a canonico in refectione muri ab ipsis destructi, et obligatione de stando juri, et parendo mandatis Ecclesiæ quoad alias prætensiones d. canonici, absolvuntur ab episcopo. Sacra congregat. Immunit., *in Baren.*, 4 Jul. 1696, lib. *Decret.* Valleman., pag. 197.

(41. Religiosus excommunicatus ab archiepiscopo Baren. cum personaliter ad urbem accessisset, absolvitur private cum reincidentia a D. Vicesgerente ex commissione sac. congreg. Sacra Congr. Immunit., *in eadem*, 30 Mart. d. anni, et lib. pag. 18.

(42. Quoad religiosum extractum a vicario capituli, eo quod consilium et auxilium præstitisset mulieri secum adulteræ venenum propinandi marito, sacra congregatio decrevit, quod prævia cassatione et circumscriptione omnium actorum judicialium episcopus Mantuanus procedat nomine sac. congregat. contra quos de jure pro actibus læsivis immunitatis, et jurisdictionis Eccles., in reliquis ad sacram congregationem episcoporum. Sac. congregat. Immunit., *in Brixien. seu Mantuana*, 31 Augusti 1700, lib. *ii Decret.* Valleman., pag. 310.

(43. In causa Palatini Vilnen. regulares ab episcopo innodantur interdicto et cen-

suris non solum ob contumaciam erga d. episcopum, sed etiam erga mandata sanctissimi. S. congreg. Immunit., *in Vilnens.*, 16 Novemb. 1694, lib. *i Decr.* Valleman., pag. 158, et *in Regesto litterarum*, sub die 27 d. mensis.

(44. Insuper auctoritate Apostolica superiores regulares Vilnenses contumaces per D. nuntium, vel generales ordinum, privantur officiis, declarantur inhabiles ad alia in posterum obtinenda, et privantur voce activa et passiva, nisi intra brevem terminum paruerint. Sac. Congr. Immunit., *ibid.*

(45. Datur facultas episcopo absolventi regulares pro suo arbitrio, eo quod adimplerentur imposita pro emendatione transcursum, imposita pœnitentia publica; dicti regulares declarati fuere excommunicati a curia episcopali ob contumaciam erga ordines ejusdem curiæ, concernentes defensionem immunitatis et libertatis Eccles. Sacra Congr. Immunit., *in Vilnen.*, 23 Mart. 1696, lib. *ii Decret.* Valleman., pag. 211.

(46. Regulares vocati ad urbem ex causa violatæ immunitatis suspendantur per superiores ordinis ab omnibus officiis, et priventur voce activa et passiva, donec pareant. Sacra congregat. Immunit., *in Taur.*, 8 Jul. 1698, *ibi*, pag. 192.

(47. Super homicidio Patris N. commisso Tarenti injungitur D. nuntio, ut transmittat processum, et omnes alios actus contra Patrem N. confectos, et construat alium contra eundem super mala qualitate, et pariter transmittat. Sacra congregat. Immunit., *in Neapolitana*, 9 Februar. 1700, d. lib. pag. 271.

(48. Et cum indicia præfati homicidii P. N. essent contra d. P. N. tum ob commaculatas sanguine vestes, tum ob fugam e monasterio ad ecclesiam Jesuitarum, tum denique ob assuetudinem ad delicta, innuente sanctissimo, asportatur ad ergastulum loco custodiæ. Sac. Congr. Immunit., *in eadem*, 8 Jun. d. anni, et lib. pag. 295.

(49. Sanctissimus, intercedente em. protectore congregationis Casinensis, benigne annuit, ut tribus monachis suspensis ab exercitio ordinum, et privatis eorum officiis et dignitatibus ob inobservantiam interdicti appositi civitati Mediolanen., pro qua justificarunt, non intercessisse dolum, exnunc removeatur suspensio a divinis, et tempore celebrationis proximi capituli iidem rehabilitentur ad vocem activam et passivam, et ad alia officia, et dignitates; ita tamen ut D. Julius in d. capitulo eligi non possit generalis, neque per quinquennium abbas in monasteriis civit. Mediolanen. et D. Benedictus pariter per quinquennium nequeat obtinere munia et officia publica in dict. monasteriis. Sac. Congr. Immunit., *in Mediolanen.*, 7 Januarii 1633, *in Ponentis archivi Vaticani.*

(50. Episcopus debet tueri regulares contra violatores immunitatis et libertatis ecclesiasticæ. Sac. Congr. Immunit., *in Aquen.*, 5 Febr. 1695; lib. *i Decret.* Vallem., p. 170,

in Cremonen., 11 Jan., pag. 166. Item 11 Junii 1695, pag. 194, et 20 Aug., pag. 210, *in Casalen.*, 25 Sept. 1700; lib. *ii Decret.* Vall., pag. 315; *in Nullius Guastallæ*, 17 Febr. 1693; *in Regien.*, 17 Martii 1694; lib. *i Decret.* Vallem., pag. 142.

(51. Insuper episcopus Cremonen. ex commissione sacre congreg. procedit etiam ad interdictum locale contra communitatem laicalem prætendentem exigere collectas a regularibus. Sac. Congr. Immunit., *in Cremonen.*, 19 Julii 1695, lib. *i Decret.* Vallem., pag. 202.

(52. Episcopus non potest concedere facultatem examinandi regulares. Sac. Congr. Immunit., *in Hyeracen.*, 3 Aprilis 1632, lib. *ii Decret.* Paul., pag. 121.

(53. Nec cogere F. F. Capuccinos ad faciendam recognitionem personæ delinquentis. Sac. Congr. Immunit., *in Neritonen.*, 13 Augusti 1629, lib. *i Decret.* Paul., pag. 1.

(54. Verum ex commissione sacre congreg. potest examinare regulares. Sac. Congr. Immunit., *in Feretrana*, 12 Julii 1689, lib. *Decret.* Martelli, pag. 492, *in Fanen.*, 30 Jul. seu 1 Augusti 1691, d. lib. pag. 747.

(55. Jussu sanctissimi præcipitur, ut regularis, qui ab episcopo juxta facultates sacre congreg. extractus fuerat a loco immuni ob vitam dissolutam cum meretricibus, et ob alia scandala, consignetur libere superioribus religionis cum facultate illum retinendi in carceribus eorum arbitrio per tres menses ad correctionem. Sacra Congr. Immunit., *in Nobana*, 5 Apr. 1661, lib. *Decr.* Rocci, p. 329.

(56. Imo archiepiscopus Mediolanen. etiam auctoritate sacre congreg. procedit contra abbatem et religiosos, et alios ob recursum ad forum laicale contra collegiales Collegii Borromæi. Sacra Congr. Immunit., *in Papien.*, 7 Sept. 1668, lib. *Decr.* Martelli, pag. 344.

(57. Injungitur episcopo, ut reintegret guardianum ad confessiones, et ad alia, in quibus illum suspendit ob gesta contra episcopum in defensam immunitatis et libertatis ecclesiasticæ. Sacra Congr. Immunit., *in Collen.*, 13 Julii 1631, lib. *ii Decret.* Paul., pag. 83.

(58. Episcopus non incurrit in excommunicationem per hoc, quod fecerit carcerare regularem prætensum reum copulæ carnalis in proprio conventu subjecto jurisdictioni ejusdem episcopi, uti comprehenso in decreto *Ut in parvis* S. M. Innocentii X et ducere ad carceres episcopales. Sacra Congr. Immunit., *in una Montis Alti*, 19 Aprilis 1701, lib. *iii Decret.* Vallem., pag. 347.

(59. Religiosus apostata sola episcopi auctoritate extractus e conventu restituatur eidem conventui, deinde extrahatur ad formam bullæ, et retineatur in suis carceribus ad correctionem nomine sacre congreg. Sac. Congr. Immunit., *in Brundusina*, 24 Augusti 1694, lib. *i Decr.* Vallem., pag. 141.

(60. Idem gaudet immunitate, sed retineatur ad dispositionem sacre congreg. Episc.

et Regu. apud quam fiat recursus. Sac. congr. Immun., in eadem 1 Martii 1695, d. l. pag. 174.

(61. In causa fratris N. ordinis Prædicatorum injungitur episcopo, ut illum consignet suis superioribus, quibus injungat, ut charitative tractent ad correctionem tantum, et non ad punitionem, et invigilet, ut ita exsequantur. Sac. congregat. Immun., in Regien., 12 Julii 1689, lib. Decret. Martelli, pag. 494.

(62. In causa homicidii, de quo indicia sunt contra religiosum, qui etiam in conventum transtulit diversas res occisi ereptas, sanctissimus tribuit episcopo Narnien. facultatem procedendi ad carcerationem d. religiosi etiam in quocunque loco immuni, cum facultate perquirendi res ablatas in locis immunitibus. Sacra congreg. Immunit., in Narnien., 2 Decembr. 1693, lib. 1 Decret. Vallem., pag. 91.

(63. Deinde sanctissimus præcepit eidem episcopo, ut consignet curiæ laicali reos, et acta, resque extractas a locis immunitibus, atque præfatum religiosum carceratum. Sac. congreg. Immunit., in eadem 6 et 9 Decembris d. anni, et lib. pag. 92.

(64. In causa Palatini Vilnen. episcopus subdit interdicto et censuris quosdam regulares ob contumaciam, non solum erga episcopum, sed etiam erga mandata sanctissimi. Sac. congr. Immun., in Vilnen., 16 Nov. 1694, d. lib. pag. 158. At in Regesto litter. legitur die 27 Nov., in eodem 2 Julii 1695, d. lib. p. 199.

(65. In causa homicidii P. guardiani N. datur episcopo facultas extrahendi e locis immunitibus reos ejusdem delicti ad requisitionem commissarii laicalis, cum debita tamen decencia et interventu personæ Eccles. Sac. congr. Immunit., in Savanen., 8 Januarii 1695, lib. 1 Decret. Vallem., pag. 165.

(66. Religiosus invite directus a suis superioribus ad alium conventum, ob idque confugiens ad ecclesiam, jussu sacræ congr. extrahitur per episcopum, servata forma, et consignatur suis superioribus, cum cautione, ne illum puniant ob dictum confugium. Sac. congr. Immun., in Aversana, 26 Januar. 1695, d. lib., pag. 169.

(67. Deinde habita informatione episcopi super extractione religiosi ab ecclesia, qui subinde consignatus suis superioribus, ab iis conjectus fuit in carcerem, injungitur episcopo, ut faciat illum restitui ecclesiæ. Sac. congr. Immun., in Neapolitana, 19 Aprilis d. anni, et lib. p. 184.

(68. Episcopus mandat restitui belluam executam a ministro laicali, quæ inserviebat monachis N., prævia obligatione ab iisdem faciendâ de stando juri, et iudicatum solvendo. Sac. congr. Immun., in Narnien., 30 Mart. d. anni, et lib. pag. 180.

(69. Prævia restitutione vel deposito summæ impensæ in reedificatione muri et obligatione de stando juri et parendo mandatis sacræ congregationis super aliis præ-tensionibus canonicis, episcopus absolvit

nonnullos religiosos. Sac. congr. Immun., in Baren., 2 Jul. d. anni et lib. pag. 197.

(70. Nuntio Apostolico injungitur, ut assistat abbati generali Montis Virginis, ejusque consanguineis, ne vexentur a ministris regiis. Sac. congr. Immun., in Nullius Montis Virginis, 9 Novembris 1603, lib. 1 Decret. Vallemani, p. 85.

(71. Item, ut teneatur priorem et monachos Camaldulenses. Sac. congreg. Immun., in Beneventana, 6 Mart. 1694, d. lib. p. 507.

(72. In causa ejusdem regularis extracti a loco immuni de mandato S. congr. et con-jecti in carceres nuntiaturæ. Sac. congr. Episcop. et Regul. mense Aug. 1683, dedit nuntio facultatem procedendi usque ad sententiam exclusivè, frustra prætententibus regularibus procedere contra supradictum in vim privilegiorum suæ religionis; postea sac. congr. Immun. decernit, ut, retento in carceribus reo, procedat tribunal nuntiaturæ ad impinguationem processuum, quatenus opus sit, deinde, iis legitimatis, assignet defensiones, et transmittat. Sac. congreg. Immun., in Capuana seu Neapolitana, 12 Jul. 1689, lib. Decret. Martelli, pag. 491.

(73. Præterea, quatenus idem regularis pertinaciter respondere nolit sub prætextu, quod fuerit extractus ab ecclesia, datur nuntio facultas illum torquendi solum pro habenda responsione, non vero pro habenda confessione delictorum. Sac. congr. Immun., ibid.

(74. Deinde sac. congr. sic decrevit cum eminent. protectore, ut detradatur in carcerem formalem alicujus monasterii suæ religionis ad correctionem per triennium, et ultra, arbitrio ejusdem eminent. Sac. congr. Immun., in eadem, 16 Jan. 1691, lib. 1 Decret. Martelli, pag. 717.

(75. Et cum supplicaret sibi commutari carcerem religionis in aliqua alia religione, vel in carceribus quibuscunque ecclesiasticis sub prætextu timoris contra propriam vitam. Sac. congr. respondit, « In decisio, et amplius non proponatur. » In eadem, 31 Jul. d. anni et lib. pag. 747.

(76. Tandem ad preces ejus matris decrepitæ, ejusdem ope indigentis, et habita attestazione correligiosorum super illius emendatione. Sac. congr. rescripsit; « Pro gratia eminent. protectori. » In eadem, 23 Sept. 1692, lib. Decret. Grimald., pag. 197.

(77. Sacra congr. præcipit nuntio, ut quatenus non adsit alia causa, mandat excarcerari quosdam religiosos detentos in carceribus nuntiaturæ ob recursum ad iudices laicos contra N. canonicum, et ob destructionem muri ad eundem pertinentis. Sacra congr. Immun., in Baren., 9 Febr. 1694, lib. 1 Decret. Vallem., pag. 104 et seq.

(78. Item, ut procedat contra superiores congregationis, non obstante illorum appellatione ad sanctissimum pro liberatione N. canonici suæ congregationis jussu suorum superiorum carcerati per manus laicorum in cœmeterio cathedralis. Sac. congr. Immun., in Vilnen., 11 Jan. 1695, d. lib. pag. 167.

(79. A sanctissimo, ex voto sacræ cong., denuo conceditur D. nuntio facultas prorogandi jurisdictionem usque ad sententiam inclusive iudicis eccles. ab eodem nuntio pro fabricando processu jam deputati ex speciali sanctissimi facultate contra regularem prætentum reum criminis læsæ majestatis, et beneficii, et cum reus gauderet immunitate, sanctissimus pro hac vice derogavit bullæ Greg. XIV, attentis circumstantiis facti. Sac. congr. Immun., in Neapolitana, 7 Sept. 1734, lib. 11 Decret. Pauluc., pag. 199.

(80. Nuntius de ordine sacræ cong. declarat provincialem N. incurrisse in excommunicationem bullæ Cœnæ ob delictum contra libertatem ecclesiasticam. Sac. congr. Immun., in Ulyssiponen., 31 Jul. seu 1 Aug. 1691, lib. Decret. Martelli, pag. 752.

(81. Item superiores Vilnen. contumaces privat officii, et declarat inhabiles ad alia in posterum obtinenda, et privat etiam voce activa et passiva, nisi intra brevem terminum paruerint circa censuras et interdicta. Sac. congr. Immun., in Vilnen., 16 Novemb. 1694, lib. 1 Decr. Vall., pag. 158.

(82. Nuntio injungitur, ut mandet charitative tractari religiosum ferris et compedi-bus detentum in carceribus nuntiaturæ extractum ab ecclesia ob homicidium commis-

sum. S. cong. Immun., in Neapolit., 22 Nov. 1704, lib. 11 Decr. Vallem., pag. 629.

(83. Datur nuntio facultas absolvendi regulares a censuris juxta decretum in Tolotana, 16 Januar. 1681. Sac. congr. Immun., in Ulyssiponen., 16 Nov. 1688, lib. Decret. Martelli, pag. 373 et seq.

(84. Item datur facultas eosdem dispensandi ab irregularitate, prævia tamen eorum supplicatione eidem nuntio, et renuntiatione recursibus habitis ad tribunal laicum faciendâ per actum publicum registrandum in actis nuntiaturæ. Sac. congreg. Immun., ibid.

(85. Nuntio Hispano datur facultas absolvendi abbatissam, aliasque personas excommunicatas, ob complicitatem carcerationis ministrorum nuntiaturæ. Sac. congr. Imm., in Tolotana, 19 Februar. 1604, lib. 111 Decr. Vallem., pag. 599.

(86. Eidem datur facultas absolvendi clericos regulares ministros infirmorum provincie Hispaniarum ob recursum ad potestatem laicam, etiam privatim, cum facultate subdelegandi, prævia tamen obligatione de se abstinendo a similibus. Sacra cong. Immun., in Tolotana, 17 Mart. 1704, d. lib., p. 565.

(87. Alia ad rem; vide verb. IMMUNITAS, art. 1, a n. 133 ad 137, et verb. REGULARES, art. 1, a n. 89 ad 110.

REGULÆ CANCELLARIÆ.

Vide verb. BENEFICIA, art. 9 et 10 per tot.

REGULÆ JURIS CANONICI.

Afferuntur regulæ juris canonici tenoris sequentis.

In 5 decretalium.

Capitulum primum.

Non potest brevius summi. Jo. Chrysostomus.

1. Omnis res per quascunque causas nascitur, per easdem dissolvitur.

Capitulum secundum.

Dubia in meliorem partem interpretari debent. Beda in homiliis.

2. Estote misericordes, etc. Hoc loco nihil aliud nobis præcipi aestimo, nisi ut ea facta, quæ, dubium est, quo animo fiant, in meliorem partem interpretemur; quod enim scriptum est: *Ex fructibus eorum cognoscetis eos*; de manifestis dictum est, quæ non possunt bono animo fieri, ut stuprum, blasphemiam, furta, ebrietates, et similia, de quibus nobis permittitur judicare.

Capitulum tertium.

Propter scandalum evitandum veritas non est omittenda. Idem.

3. Qui scandalizaverit, etc. Utilius scandalum nasci permittitur, quam veritas relinquitur.

Capitulum quartum.

Propter necessitatem illicitum efficitur licitum. Idem.

4. Quod non est licitum in lege, necessitas facit licitum. Nam et Sabbatum custodiri præceptum est: Machabæi tamen sine culpa sua in Sabbato pugnant, et sic hodie si quis jejunium fregerit ægrotus, reus voti non habetur.

Capitulum quintum.

Illicite factum obligationem non inducit. Gregorius VII.

5. Quod latenter, aut per vim, vel alias illicite introductum est, nulla debet stabilitate subsistere.

Capitulum sextum.

Tormenta, indicia non præcedentibus, inferenda non sunt. Idem Variensi episcopo.

6. Cum in contemplatione, et infra. In ipso causæ initio non est a questionibus inchoandum.

Capitulum septimum.

Sacrilegus est offendens rem vel personam ecclesiasticam. Stephanus Papa.

7. Quæ multoties; et infra: Quidquid in sacratis Deo rebus et episcopis injuste agitur, pro sacrilegio reputatur, quia sacra sunt, et a quoquam violari non debent.

Capitulum octavum.

Qui facit aliter quam debet, facere non dicitur. Augustinus.